

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark

Deres ref.:

Vår ref.: 22/17216

Vår dato: 03.11.2022

Saksbehandler: Siv Skorstad // Seksjon juridisk -
Ytelsesavdelingen

Treukersfristen i folketrygdloven § 22-7 - Vurdering fra Arbeids- og velferdsdirektoratet

Sakens bakgrunn

Statsforvalteren i Innlandet har henvendt seg til Arbeids- og tjenesteavdelingen (ATA) med spørsmål om svar på en henvendelse fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. ATA henvendte seg så til Ytelsesavdelingen med behov for avklaring av når treukersfristen etter folketrygdloven § 22-7 begynner å løpe, da det er innenfor Ytelsesavdelingens myndighetsområde å tolke ftrl. § 22-7. Det er derfor Ytelsesavdelingen som besvarer denne henvendelsen.

Ytelsesavdelingen oppfatter at både Statsforvalteren i Innlandet og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark ønsker avklaring på det samme spørsmålet; når treukersfristen etter ftrl. § 22-7 begynner å løpe.

Rettslige utgangspunkt

Muligheten til å utsette utbetaling er hjemlet i folketrygdloven § 22-7 som lyder:

«Er det grunn til å anta at en arbeidsgiver, en pensjonsordning eller en offentlig myndighet har krav på refusjon i en persons ytelse etter denne loven, kan trygdens organer gjøre den som har krav på refusjon, kjent med vedkommendes rettigheter uten hinder av taushetsplikten. Utbetaling av ytelsen kan i tilfelle utsettes i opptil tre uker, med mindre annet følger av lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 28 og forskrift gitt i medhold av denne bestemmelsen. Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke for dagpenger under arbeidsløshet.»

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET // SEKSJON JURIDISK - YTelsesAVDELINGEN

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

Lovteksten sier ikke noe om når treukersfristen begynner å løpe, men dette er utdypet i både forarbeider, rundskriv og kjennelser fra Trygderetten. Det foreligger også en uttalelse fra Sivilombudet om når fristen begynner å løpe.

I lovens forarbeid NOU 1990:20 er treukersfristen i ftrl. § 22-7 (daværende ftrl. § 15-1 nr. 6) behandlet på side 684:

«Utvalgets forslag

Utkastet svarer til gjeldende rett. Det er stort sett bare gjort språklige forenklinger. Utvalget har erstattet «tilbakehold» med betegnelsen «utsatt utbetaling», som må regnes som mer dekkende. Det er her bare tale om en utsettelse av utbetalingen.

Utvalget har sløyfet bestemmelsen om at treukersperioden regnes fra det tidspunktet opplysningene er kommet fram til vedkommende. Av hensyn til den som har rett til ytelsen bør denne perioden være lett å beregne. Ved en slik utsatt utbetaling bør utsettelsen regnes fra det tidspunktet ytelsen skulle vært utbetalt. Det er således uten betydning når trygdens organer sender melding til arbeidsgiveren m.v., og når meldingen kommer fram til denne. Det vil dessuten være upraktisk dersom trygdens organer må undersøke om meldingen er kommet fram før treukersperioden begynner å løpe.»

Av dette fremgår det at lovgiver har tatt et bevisst valg ved å fjerne «Ytelsen kan i så fall holdes tilbake i inntil tre uker etter at opplysningen er kommet fram til vedkommende», dette av hensyn til at perioden bør være lett å beregne for den som har rett til ytelsen. Det fremgår videre at utsettelsen bør regnes fra det tidspunktet ytelsen skulle vært utbetalt, og at når meldingen kommer frem til eksempelvis arbeidsgiver er uten betydning for beregning av treukersfristen.

For Ytelsesavdelingen fremstår det som klart at treukersfristen begynner å løpe fra det tidspunktet ytelsen skulle vært utbetalt. Forarbeidene gir ikke noen ytterligere veiledning på hva som skal til for at ytelsen skulle vært utbetalt. Dette er imidlertid ytterligere omtalt i NAVs rundskriv R22-00. Arbeids- og velferdsdirektoratet har tolkningsansvaret for folketrygdloven, og rundskrivet er utarbeidet med blant annet forarbeider og rettspraksis som kilder.

Rundskrivet gir veiledning på i hvilke tilfeller ftrl. § 22-7 kan brukes, og hvordan bestemmelsen skal forstås. Av rundskrivet fremgår det blant annet at «Bestemmelsen gjelder i de tilfellene medlemmet har krav på en etterbetaling. Det fremgår ikke direkte av ordlyden, men det følger av prinsippet om at løpende ytelser skal utbetales til fastsatt tidspunkt som er likt for alle».

Når det gjelder treukersfristen gir rundskrivet veiledning om når fristen skal regnes fra:

«For det tredje gis trygden anledning til å holde en ytelse tilbake i opptil tre uker etter at den ellers er klar til utbetaling i påvente av refusjonskravet. Dette er et unntak fra den ulovfestede hovedregel om at utbetaling skal foretas uten ugrunnet opphold når vedtak er gjort og ytelsen beregnet.»

Av dette fremgår det at treukersfristen begynner å løpe etter at ytelsen «ellers er klar til utbetaling».

Videre framgår det av rundskrivet at treukersfristen er absolutt, og at refusjonskrav som kommer inn etter at treukersfristen er utløpt bare unntaksvis kan godtas. Det skal ikke tas hensyn til når Arbeids- og velferdsetaten sender melding til arbeidsgiveren mv., og heller ikke når meldingen kommer frem til denne. Rundskrivet legger altså til grunn at «Tre ukers-fristen regnes fra det tidspunktet ytelsen skulle ha vært utbetalt» og viser til NOU 1990:20.

Også langvarig praksis fra Trygderetten legger til grunn at «fristen starter å løpe fra det tidspunktet kravet er beregnet og klart til utbetaling», jf. TRR-2020-337. I TRR-2020-337 viser trygderetten til flere kjennelser som støtter dette synet; TRR-2012-2473, TRR-2012-1724, TRR-2018-3355 og TRR-2019-7321.

Også Sivilombudet støtter synet om at treukersfristen må beregnes fra det tidspunkt ytelsen fra trygden er klar til utbetaling, og ikke fra vedtakstidspunktet i sin uttalelse SOMB-2008-95 (2008 S 370).

Ytelsesavdelingens vurdering

Ytelsesavdelingen oppfatter at både forarbeid, rundskriv og trygderettspraksis er samsvarende, og at disse kildene legger til grunn at treukersfristen etter ftrl. § 22-7 begynner å løpe når vedtak er fattet og ytelsen er beregnet.

Ytelsesavdelingen støtter dette synet og mener at det først er når vedtak er fattet og ytelsen er beregnet at ytelsen «skulle vært utbetalt». Dette er også første tidspunkt at ytelsen i det hele tatt kan bli utbetalt, da man er avhengig av et vedtak og en beregning for å kunne gjøre en utbetaling.

Dersom fristen skulle begynne å løpe fra datoen for en trygderettskjennelse vil dette kunne medføre at den som krever refusjon må framsette sitt krav uten at det finnes noe vedtak eller beregning for ytelsen det kreves refusjon for. Da det stilles krav til utformingen av kommunens refusjonskrav er det ikke rimelig at fristen for å framsette refusjonskrav kan være utløpt før et vedtak er fattet og en beregning er foretatt. Kommunen må vite hva de krever refusjon for og det kreves blant annet at kommunens refusjonskrav må inneholde beløpet som kreves refundert, samt formål og tidsrom det er utbetalt for.

Dersom treukersfristen beregnes fra vedtak er fattet og ytelsen er beregnet kan det stilles spørsmål til om denne perioden er lett å beregne for den som har rett til ytelsen, som er et viktig hensyn i forarbeidene. Ytelsesavdelingen har forståelse for lovgivers ønske om forutsigbarhet for den som har rett til ytelsen, og mener at dette hensynet er forsterket og ivaretatt ved at fristen ikke lengre skal beregnes fra tidspunktet meldingen er kommet frem.

Videre mener Ytelsesavdelingen at lovgiver ikke kan ha ment at «ytelsen skulle vært utbetalt» på tidspunktet for en kjennelse, og at tidspunktet «ytelsen skulle vært utbetalt» ikke nødvendigvis er

sammenfallende med tidspunktet retten til en ytelse foreligger eller blir fastslått. Heller ikke trygderetten har tolket bestemmelsen slik.

Dersom lovgivers intensjon var at treukersfristen skulle begynne å løpe fra det tidspunkt retten til en ytelse ble fastslått hadde det vært naturlig å knytte formuleringen til virkningstidspunktet for ytelsen, og ikke til utbetalingstidspunktet.

Ytelsesavdelingen vurderer på dette grunnlag at treukersfristen etter ftrl. § 22-7 begynner å løpe når vedtak er fattet og ytelsen er beregnet.

Med hilsen

Hanne Skåle Thowsen
avdelingsdirektør
Seksjon juridisk - Ytelsesavdelingen

Siv Skorstad
Seksjon juridisk - Ytelsesavdelingen

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvaltaren i Rogaland
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag

Mottakerliste

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark